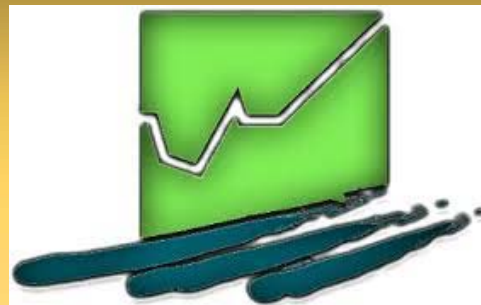

Cezary Klimkowski

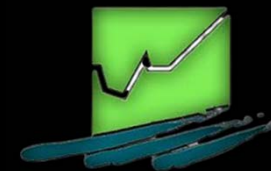
Ubezpieczenia produkcji rolniczej na świecie

Konsorcjum AGRI-RISK

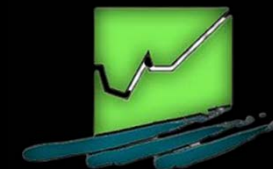
- PROJEKT UBROL:
- Ubezpieczenia gospodarcze w holistycznym zarządzaniu ryzykiem w rolnictwie zorientowanym na zrównoważenie, wdrażanie innowacji i technologii oraz przeciwdziałanie zmianom klimatu (UBROL)
- Umowa: Gospostrateg1/390422/25/NCBR/2019

Plan prezentacji

- Ryzyko w rolnictwie
- Charakterystyka ubezpieczeń produkcji rolniczej
- Przegląd rozwiązań wsparcia rozwoju ubezpieczeń produkcji rolniczej w wybranych państwach
- Ubezpieczenia produkcji rolniczej w USA
- Wnioski

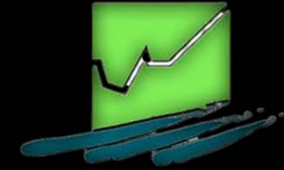
Ryzyko w rolnictwie

- Wysoki poziom ryzyka dochodowego w rolnictwie
- Ryzyko produkcyjne: uzależnienie od zmiennych i nieprzewidywalnych warunków pogodowych a także występowania chorób roślin i zwierząt
- Ryzyko cenowe: ceny surowców rolnych są dużo bardziej zmienne od cen dóbr przetworzonych. Producent nie ma wpływu na ich wysokość i ograniczoną możliwość ich przewidywania
- Ryzyko instytucjonalne: wysoki stopień uzależnienia dochodów od decyzji politycznych

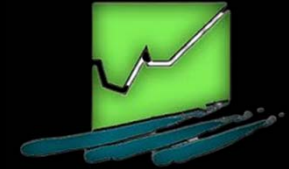
Liczba lat w okresie 8 lat (2010-17), gdy doszło do spadku dochodów poniżej określonego progu w stosunku do średniej z 3 lat poprzednich		Próg spadku dochodów	
		30%	50%
Dochód z gospodarstwa rolnego	Jeden raz	33%	36%
	Dwa razy	31%	17%
	Trzy razy	16%	4%
	Cztery i więcej	5%	1%
	W sumie	84%	57%

Charakterystyka ubezpieczeń produkcji rolniczej

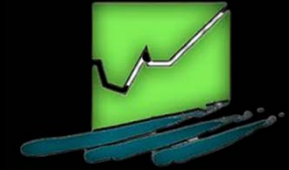
- W warunkach wolnorynkowych występują wyłącznie w bardzo ograniczonym zakresie. Składka, jaką są skłonni płacić producenci rolni, nie jest w stanie pokryć wszystkich kosztów ubezpieczycieli związanych z obsługą tych ryzyk.
- Koszty są wysokie z uwagi na:
 - Występowanie kumulacji strat (susze, powodzie, złe przezimowanie),
 - Specyfikę produkcji rolniczej (wymagani pracownicy z dużą wiedzą, kosztowna likwidacja strat itp.)
 - Hazard moralny i selekcję negatywną
- W przypadku wystąpienia znacznej katastrofy z uwagi na czynniki polityczne trudno zrezygnować z pomocy ad-hoc, doświadczenie otrzymania której zmniejsza popyt na ochronę ubezpieczeniową.
- Wymagają znacznego dotowania by korzystanie z ochrony ubezpieczeniowej było powszechne, co z kolei rodzi szereg problemów:
 - Promowana jest produkcja ryzykowna kosztem tej cechującej się mniejszą zmiennością wyników produkcyjnych.
 - Dbałość o powszechność sprawia, że nieproporcjonalnie więcej korzystają kierunki produkcji i regiony cechujące się większą zmiennością
 - Ten sposób wsparcia rolnictwa promuje największych producentów i powoduje transfer korzyści do najbogatszych rolników
- Problemem w ostatnich latach jest zwiększona liczba szkód (głównie suszowych) związana ze zmianami klimatycznymi.
- Obserwuje się znaczny wzrost zaangażowania państw w rozwijanie rynku ubezpieczeń produkcji rolniczej, co najpewniej ma związek z regulacjami

Regulacje WTO

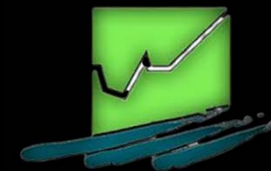
- Wszystkie kraje rozwinięte są członkami WTO
- *Porozumienie w zakresie rolnictwa* z 1994 r. ustanowione by wsparcia rolnictwa dokonywano przy użyciu instrumentów jak najmniej zakłócających handel i produkcję.
- Poszczególne metody wsparcia wewnętrznego podzielono na cztery rodzaje: *amber*, *development*, *blue* oraz *green box*.
- Ze zobowiązań redukcyjnych wyłączono instrumenty należące do *green box*.
- Do *green box* co do zasady należą programy wspierające ubezpieczenia rolnicze, aczkolwiek istnieje szereg kryteriów, które muszą spełniać te programy. Między innymi wymagana jest:
 - Forma programu rządowego
 - Franszyza integralna na poziomie 30% średniego historycznego poziomu dochodów lub produkcji
 - Franszyza redukcyjna na poziomie 30% w przypadku ubezpieczeń dochodów

Niemcy

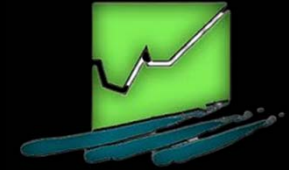
- Funkcjonują wyłącznie ubezpieczenia gradowe. Nie są one narażone na ryzyko kumulacji strat. Dodatkowo z uwagi na długą tradycję stosowania tego rodzaju asekuracji ryzyko gradobicia jest bardzo dobrze poznane.
- Brak na szeroką skalę innego rodzaju ubezpieczeń produkcji rolniczej. Wynika to z faktu, że pomimo bardzo rozbudowanego rynku ubezpieczeniowego nie dotuje się ubezpieczeń produkcji rolniczej.
- W 2015 r. zaledwie 5 promili powierzchni było pokryte ochroną ubezpieczeniową od wielu ryzyk, w tym od ryzyka suszy.
- Głównym typem ubezpieczeń – poza gradowymi – są ubezpieczenia upraw szklarniowych i szkółek drzew.
- Od 2019 r. dostępne są indeksowe produkty ubezpieczeniowe chroniące przed stratami suszowymi.

Francja

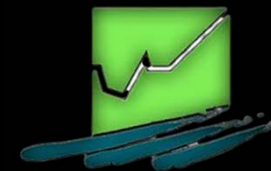
- Poza istniejącymi od połowy XIX w. ubezpieczeniami gradowymi, od 2005 r. istnieją dobrowolne subsydiowane ubezpieczenia od wielu ryzyk (w tym od suszy) produkcji roślinnej.
- Dotowane są składki ubezpieczeniowe (do poziomu 65%).
- Ubezpieczenia dotowane nabywa ok. 1/3 producentów rolnych
- Rolnicy płacą składkę w całości i dopiero po pewnym czasie otrzymują zwrot w wysokości subwencji rządowej.
- Ubezpieczenia te przynoszą straty. Dla całego okresu wskaźnik szkodowości przekracza 1, co oznacza, że składki nie są w stanie pokryć wartości odszkodowań. Powinny tymczasem pokrywać również koszty administracyjne i przynosić zysk. Jest to szczególnie ważne z uwagi na brak wsparcia usług reasekuracyjnych.
- Od 2016 r. pilotażowo wprowadza się ubezpieczenia indeksowe użytków zielonych i w tym upatruje się przyszłość ubezpieczeń produkcji roślinnej.

Holandia

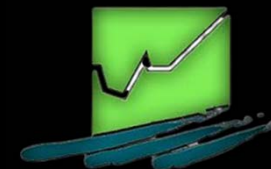
- Podobnie jak w wielu innych krajach tylko ubezpieczenia gradowe do czasu ustanowienia w 2010 r. partnerstwa publiczno-prawnego, w ramach którego wdrożono subsydiowane ubezpieczenia od wielu ryzyk.
- Początkowo tylko ubezpieczenia całej produkcji w gospodarstwie.
Od 2012 r. możliwość ubezpieczania poszczególnych kierunków produkcji.
- Od 2014 r. rolnicy nie muszą płacić pełnej składki przy zakupie polisy, gdyż dotacja trafia bezpośrednio do ubezpieczycieli.
- Dotacja wynosi maksymalnie 65% wartości płaconej składki.
- Konieczne jest stosowanie 30% franszyzy przy ubezpieczeniach subsydiowanych (zgodnie z wymogami UE).
- W 2015 r. z ubezpieczeń korzystało ok. 22% producentów specjalizujących się w produkcji owoców i 7% wyspecjalizowanych w uprawach polowych.
- Po dotkliwej suszy w roku 2018 analizowano możliwości obniżenia składek ubezpieczeniowych bądź zmniejszenia poziomu franszyzy w celu zwiększenia powszechności

Włochy

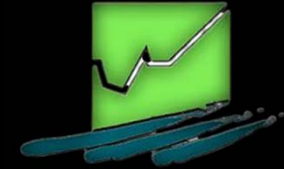
- Ubezpieczenia dobrowolne subsydiowane (do 70% składek)
- Ubezpieczonych jest ok 20% wartości upraw i ok. 10% ich powierzchni
- Łączna suma ubezpieczenia upraw w ostatnich 10 latach pozostaje mniej więcej stała (słaby wzrost) i wynosi ok. 5,5 mld euro.
- Z ochrony ubezpieczeniowej korzysta około 80.000 gospodarstw (7% wszystkich gospodarstw) głównie na północy Włoch.
- Wysoki poziom przeciętnych stawek ubezpieczeniowych i w ostatnich latach znacznie rośnie (w 2018 r. – ponad 8% sumy ubezpieczenia).
- Poziom szkodowości portfela ubezpieczonych ryzyk w ostatnich kilkunastu latach oscyluje wokół poziomu 75%.
- Pilotażowo wdrożono również w 2019 Narzędzie Stabilizacji Dochodów w ramach II filaru WPR. Planowane jest dalsze rozwijanie tej formy ubezpieczenia w kolejnych okresach programowania
- Planowane jest wykorzystanie ubezpieczeń indeksowanych

Austria

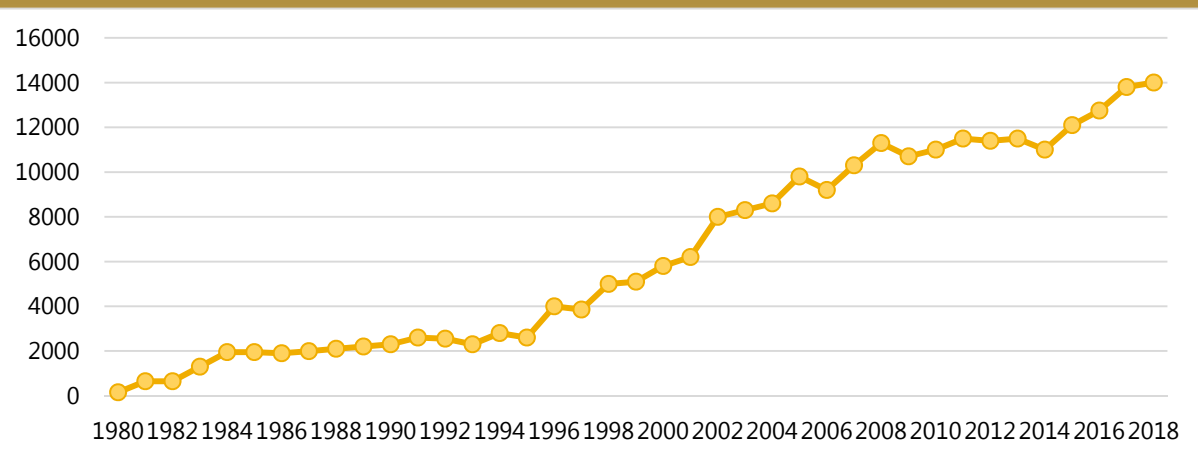
- Jeden z najnowocześniejszych systemów ubezpieczeń produkcji rolniczej na świecie. Celem jest zminimalizowanie środków przeznaczanych na pomoc pokłeskową. Stosunek środków przeznaczanych na wzrost powszechności ubezpieczeniowej w rolnictwie do środków wydawanych na pomoc ad-hoc jest w Austrii najwyższy w UE (podobnie wysoki jest tylko w Hiszpanii).
- System ten rozwijany jest od połowy lat 90. i opiera się na rozszerzaniu zakresu ryzyk stosowanych tu powszechnie ubezpieczeń gradowych.
- Od 1998 r. połowa składki jest finansowana przez rząd i kraje związkowe. Obecnie dotacje wynoszą 55%.
- W 2000 r. wdrożono ubezpieczenia od suszy dla ziarna; w 2003 r. – ubezpieczenia bydła; w 2007 r. – bezdokumentowe szacowanie szkód suszowych; w 2015 r. – indeksowe ubezpieczenie od suszy dla użytków zielonych; w 2019 r. – ubezpieczenia indeksowe od suszy dla żyta ozimego i soi.
- Wysoki poziom penetracji rynku nie tylko w przypadku ubezpieczeń gradowych, lecz także od suszy (pszenica - 59%, kukurydza – 68%).
- Rozbudowana lista ryzyk w asekuracji o klasycznej formie. Obowiązek ubezpieczenia całej produkcji w gospodarstwie dla każdej ubezpieczonej uprawy.
- Odszkodowania suszowe wylicza się na podstawie indeksu, do konstrukcji którego wykorzystuje się wielkości sumy opadów, czy współczynnika parowania.
- Ubezpieczenia indeksowe od suszy dotyczą użytków zielonych, kukurydzy, pszenicy ozimej, buraków cukrowych. Wypłata jest tu zależna od wartości indeksu suszy (wartość progowa oparta na 10-letniej średniej opadów). Przy czym wyróżnia się różne okresy – dla których

Hiszpania

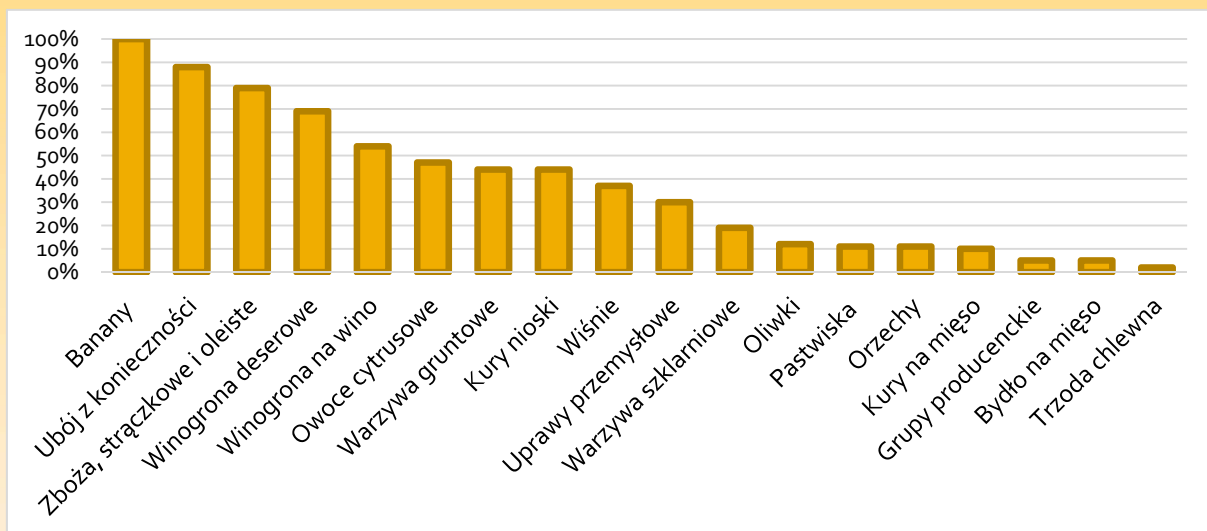

- Najbardziej rozbudowany system ubezpieczeń subsydiowanych w Europie, który powstał w 1978 r.
- Jednym z najważniejszych założeń systemu ubezpieczeń dotowanych pozostawała od początku współpraca rządu z prywatnymi ubezpieczycielami.
- Wysoki poziom wsparcia – w 2020 r. wartość dotacji wyniosła ponad 211 milionów euro. Rok wcześniej w sumie wydatki wyniosły blisko 250 mln euro.
- Jak w pozostałych państwach europejskich skupienie wyłącznie na ryzyku produkcyjnym.
- Rozwój systemu ubezpieczeń dotowanych w Hiszpanii polega w głównej mierze na zwiększaniu skali wsparcia poprzez oferowanie polis dla coraz szerszej grupy odbiorców. W roku 2020 w ramach systemu ubezpieczeń dotowanych producent rolny może wybierać spośród 40 rodzajów polis. Ponad połowa jest bezpośrednio adresowana do rolników podejmujących produkcję ogrodniczą i sadowniczą.
- Istotnym elementem systemu jest też transfer środków publicznych na usługi reasekuracyjne. Podobnie jak w przypadku szeregu innych systemów ubezpieczeń dotowanych wartość odszkodowań najczęściej przekracza wartość zebranych składek.
- Maksymalny poziom dotacji ubezpieczeń produkcji roślinnej wynosi 75% dla najniższego zakresu ochrony. W większości pozostałych polis maksymalna dotacja wynosi 44% a dla największego zakresu ochrony– 28%. Dla większości ubezpieczeń produkcji zwierzęcej maksymalny poziom wsparcia wynosi 45% wartości składki.
- Szczególnym rodzajem ubezpieczenia jest ubezpieczenie pastwisk, gdzie ocena stopnia poniesionych przez producenta rolnego strat przeprowadzana jest nie w drodze tradycyjnej likwidacji szkody na polu rolnika, ale poprzez wyliczenie indeksu mierzącego zaawansowanie procesów wegetacji roślin przy wykorzystaniu zdjęć satelitarnych. Maksymalny poziom dotacji wynosi tu 39% wartości składki.
- W roku 2019 sprzedano ponad 397 tysięcy polis, dla których suma ubezpieczenia przekroczyła 14 miliardów euro (czyli 26% rocznej wartości produkcji w Hiszpanii).

Hiszpania

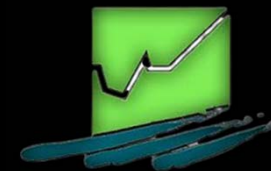

Zmiany sumy ubezpieczenia w ramach hiszpańskiego systemu ubezpieczeń w latach 1980-2018 [w mln euro]

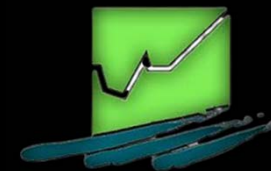
Udział produkcji ubezpieczonej w stosunku do podlegającej ubezpieczeniu dla wybranych kierunków produkcji w 2019 [w %]

Kanada

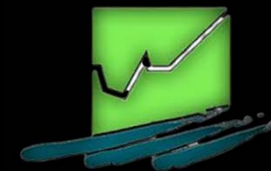
- Najważniejsza część kanadyjskiej polityki rolnej to Programy Business Risk Management, na które składają się następujące programy:
 - AgriStability (354 mln CAD – w latach 2017-19),
 - AgriInvest (277 mln CAD),
 - AgriInsurance (1176 mln CAD),
 - AgriRecovery (11 mln CAD).
- Jako ubezpieczenia uznać należy jednak nie tylko AgriInsurance, lecz także pierwszy z wymienionych AgriStability.
- AgriStability to program stabilizacji dochodów, gdzie przedmiotem ubezpieczenia jest całkowity dochód ze wszelkich działalności rolniczych nazywany marżą (przychody pomniejszone o koszty)
- Konieczność wykazania się zeznaniami podatkowymi, fakturami zakupu środków produkcji i sprzedaży surowców rolniczych, dokumenty potwierdzające liczbę zwierząt itp.
- Marża referencyjna (MR) – jako średnia olimpijska z pięciu lat uzyskiwanych wyników finansowych w gospodarstwie.
- Opłata – 0,315 procenta MR (315\$ przy RM równej 100.000 CAD)
- Płatność otrzymuje się, gdy marża w danym roku spadnie poniżej 70% MR
- Wartość płatności wynosi 70% różnicy pomiędzy uzyskaną marżą a 70% MR. (maksymalna wartość płatności to 3M CAD)

Kanada

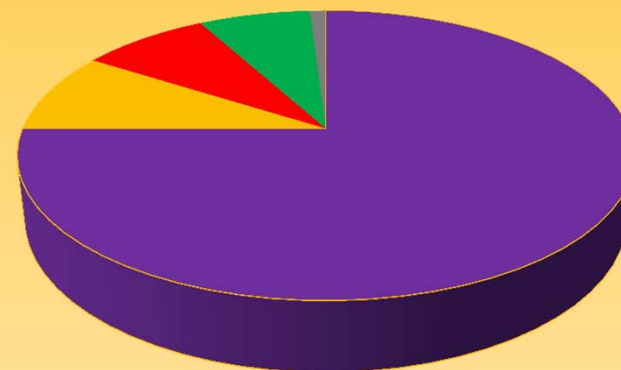

- AgriInsurance to klasyczne ubezpieczenia produkcji, chroniące przed szkodami wynikającymi z niższych plonów, będących konsekwencją szeregu różnorodnych ryzyk (susza, powodzie, złe przezimowanie, przymrozki itp.)
- Polisy obejmują produkcję poszczególnych kierunków upraw
- Nie obejmuje produkcji zwierzęcej (poza ubezpieczeniami produkcji roślinnej paszowej)
- Znaczne zróżnicowanie pomiędzy prowincjami
- Średnio producent rolny płaci 40% wartości składki (rząd federalny – 36%, prowincja – 24%)
- Dodatkowo rząd federalny płaci za 60% wartości kosztów administracyjnych (pozostałą część prowincje) i zapewnia reasekurację.
- Kanada ma długą historię dotowania ubezpieczeń produkcji rolniczej (od lat 60. XX w.)

Polityka rolna w USA

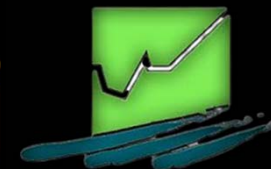

- Kształt polityki rolnej w USA określany przez kolejne ustawy zwane Farm Bill. Obecny Farm Bill 2018 ma obowiązywać do 2023. Suma wydatków na politykę rolną w tym okresie to 428 miliardów dolarów (co średniorocznie daje wydatki większe o ponad 30% niż w UE).
- Blisko $\frac{3}{4}$ środków kierowanych jest na działania będące de facto instrumentami polityki społecznej (tzw. Food Stamps)
- Narzędzia ściśle związane z sektorem rolnym należą do jednej z trzech grup. Dwie spośród nich są instrumentami wspierającymi zarządzanie ryzykiem w gospodarstwach rolnych.
- Ze wsparcia poprzez płatności bezpośrednie – tak jak w UE – zrezygnowano kilka lat temu. Obecnie wszelkie płatności są wypłacone w zależności od sytuacji w sektorze (ryzyko produkcyjne, ryzyko cenowe)

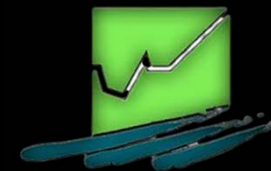
- Programy Pomocy Żywnościowej
- Ubezpieczenia rolnicze
- Wsparcie produkcji
- Działania rolno-środowiskowe
- Inne

Wsparcie produkcji roślinnej

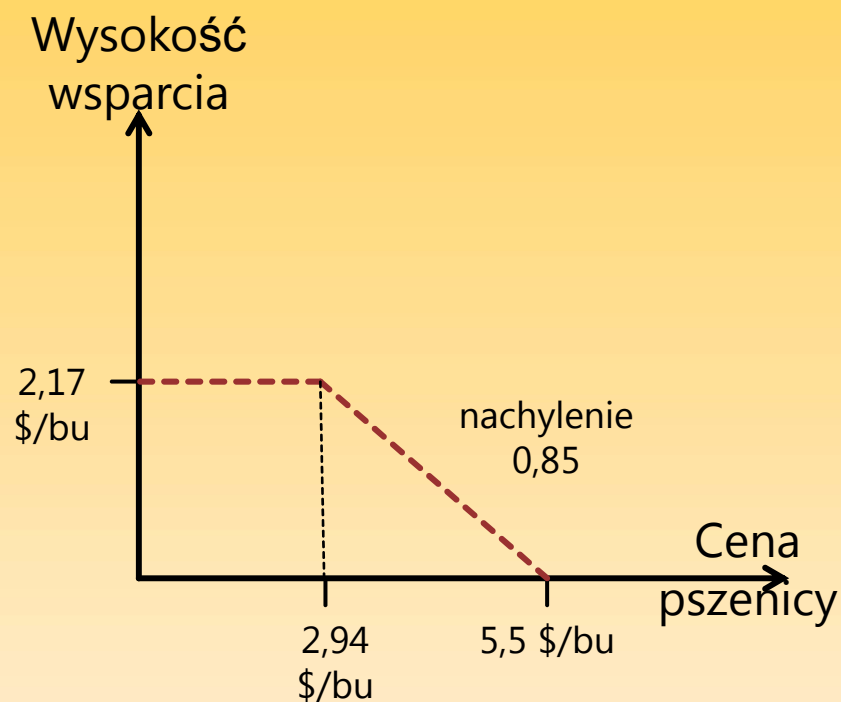

- Price Loss Coverage (PLC) oraz Agricultural Risk Coverage (ARC) to dwa programy wspierające dochody farmerów prowadzących produkcję roślinną (konieczność wyboru jednego z nich)
- Uczestnictwo w nich nie wiąże się z żadną opłatą.
- Wyплата płatności w okresach spadku cen surowców rolnych PLC lub spadku średniej dochodowości w regionie (ARC).
- Działają jak ubezpieczenia, jednak nie kolidują z programami dotowania polis ubezpieczeniowych, a jedynie je uzupełniają. Są to bowiem programy typu „shallow loss”, czyli pokrywające straty stosunkowo niewielkie, które z uwagi na małe rozmiary szkód nie są rekompensowane w ramach ubezpieczeń dotowanych.
- Oferują płatności o stosunkowo niewielkich wartościach i zapobiegają finansowym konsekwencjom zdarzeń skutkujących niewielkimi obniżkami plonów czy przychodów.
- Płatności nie są co do zasady powiązane z produkcją ponieważ nie zależą od wyników produkcyjnych poszczególnych farmerów. Co więcej do każdej parceli gruntu przypisany jest pewien kierunek produkcji na bazie informacji historycznych i niezależnie od faktycznej produkcji obecnej.

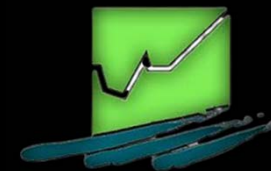
Price Loss Coverage

- Płatności w ramach PLC są uzależnione od ceny przypisanego do danej parceli surowca rolnego.
- Program obejmuje 21 najważniejszych produktów
- Dla każdego roku określa się efektywną cenę referencyjną uzależnioną od ustalonej administracyjnie ceny referencyjnej i faktycznych cen w danego surowca rolnego w ostatnich pięciu latach (średnia olimpijska)
- Ustala się również cenę minimalną, której celem jest ograniczenie kwoty płatności.
- Na podstawie ceny w danym roku (dla pszenicy to cena pomiędzy 1 VI roku poprzedniego a 31 V roku bieżącego) określa się wartość płatności za buszel.
- Płatność dla rolnika równa się iloczynowi płatności za buszel i średnich historycznych plonów osiągniętych na danej parceli.

Agricultural Risk Coverage

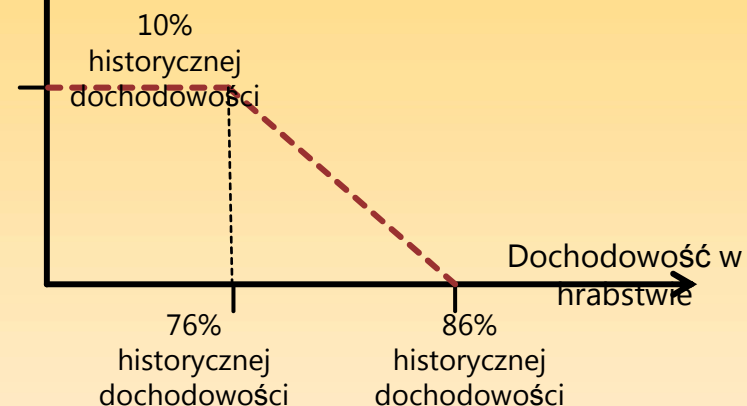

- Płatności w ramach ARC są uzależnione od średniej dochodowości w regionie (hrabstwie) dotyczącej przypisanemu do parceli kierunkowi produkcji. Program obejmuje 21 najważniejszych produktów
- Dla każdego roku określa się średnią oczekiwaną dochodowość w regionie na podstawie cen z ostatniego roku i historycznych plonów w regionie.
- Płatności wypłacane są, gdy średnia dochodowość w regionie spanie poniżej 86%.
- Maksymalna kwota wynosi 10% średniej dochodowości w regionie i ustalana jest gdy dochodowość w regionie wyniesie w danym roku 76% lub mniej średniej historycznej dochodowości w regionie.

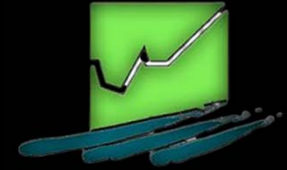
Uwagi ogólne do programów PLC i ARC:

- 88% powierzchni objętych tymi programami dotyczy kukurydzy, soi i pszenicy.
- Wybór programu zależy od szeregu czynników (m.in. Im niższe ceny się prognozuje tym lepsze PLC; im niższa korelacja plonów w regionie z plonami na poziomie krajowym tym lepsze ARC)
- Największym problemem jest nieprzewidywalność kosztów związanych z prowadzeniem tych programów. Wsparcie w poszczególnych latach wahało się od 2,5 mld do 7,5 mld \$.
- Odrębnie istnieją jeszcze programy skierowane do farmerów prowadzących produkcję zwierzęcą takie jak Diary Margin Coverage (DMC), gdzie płatności są wypłacane, gdy maleje różnica pomiędzy średnimi krajowymi przychodami z produkcji mleka a kosztami jego produkcji (uzależnienie płatności od cen surowca rolnego i najważniejszych cen

Wysokość
wsparcia

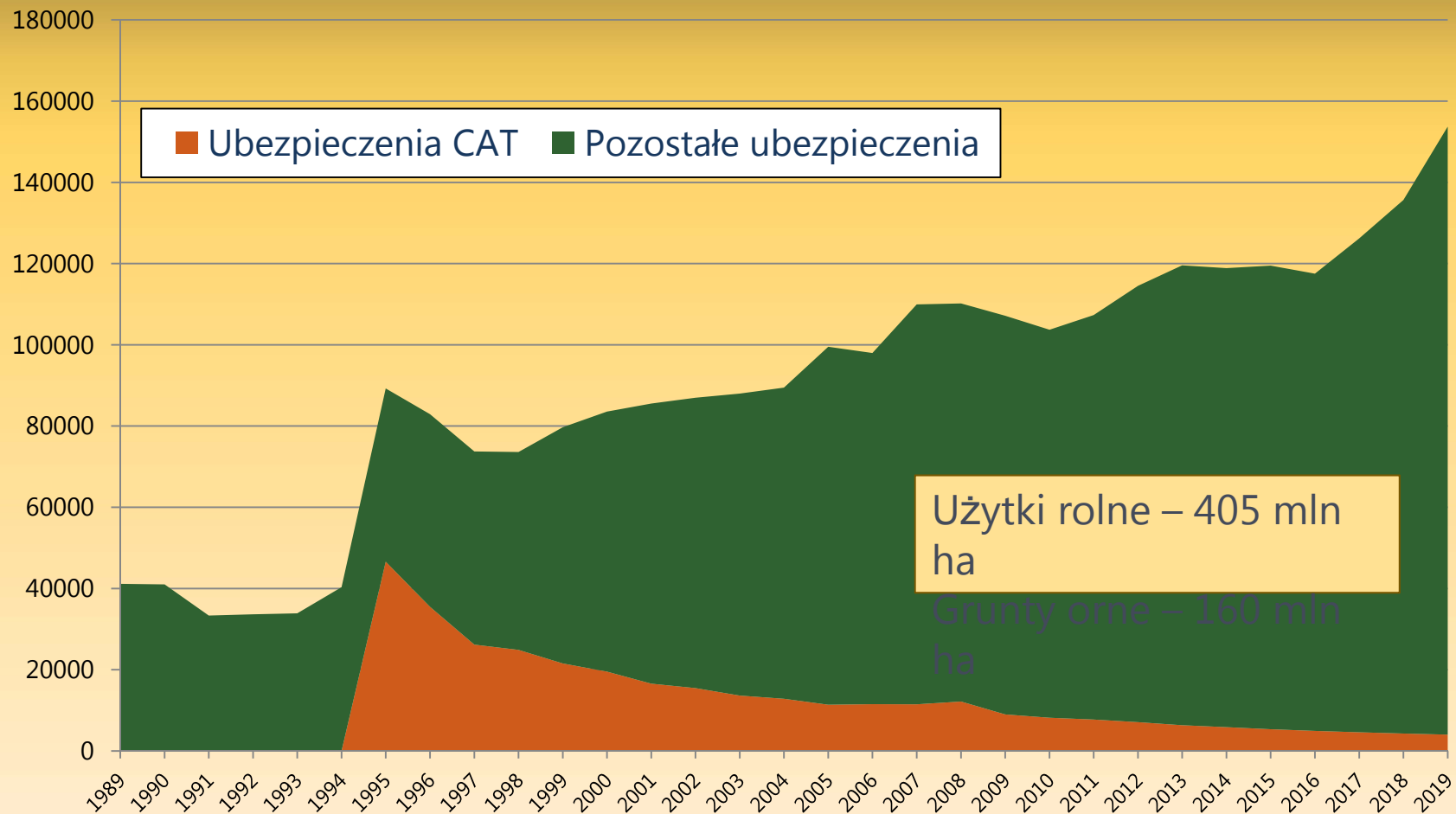
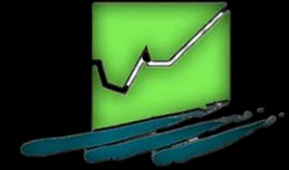

Subsydiowane ubezpieczenia produkcji rolniczej w USA

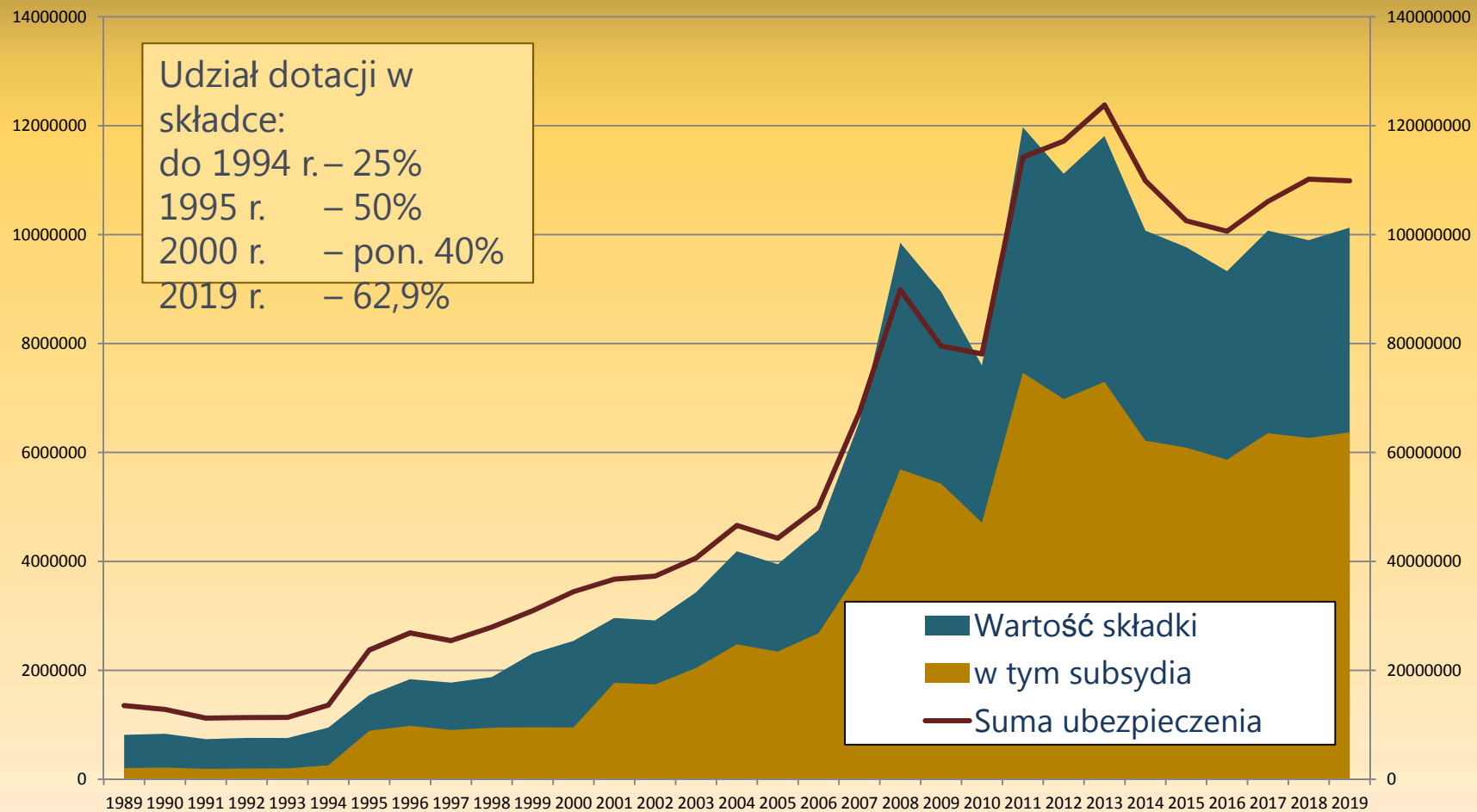
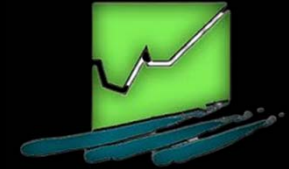

- Programy wsparcia powszechności nabywania ochrony ubezpieczeniowej od lat filarem amerykańskiej polityki wobec sektora rolnego
- Początki od lat 30. XX wieku, lecz obecny system powstał w roku 1980.
- Główne filary Federal Crop Insurance Program (FCIP):
 - partnerstwo instytucji rządowych z prywatnymi firmami ubezpieczeniowymi
 - dotowanie składek ze środków publicznych
 - wyrugowanie pomocy pokłękowej
- Przez lata szereg reform zmieniających liczbę dostępnych rodzajów polis, stopień subsydiowania, zakres ubezpieczeń itp..

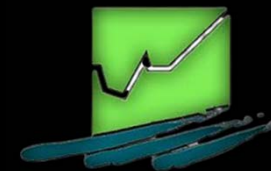
Subsydiowane ubezpieczenia produkcji rolniczej w USA

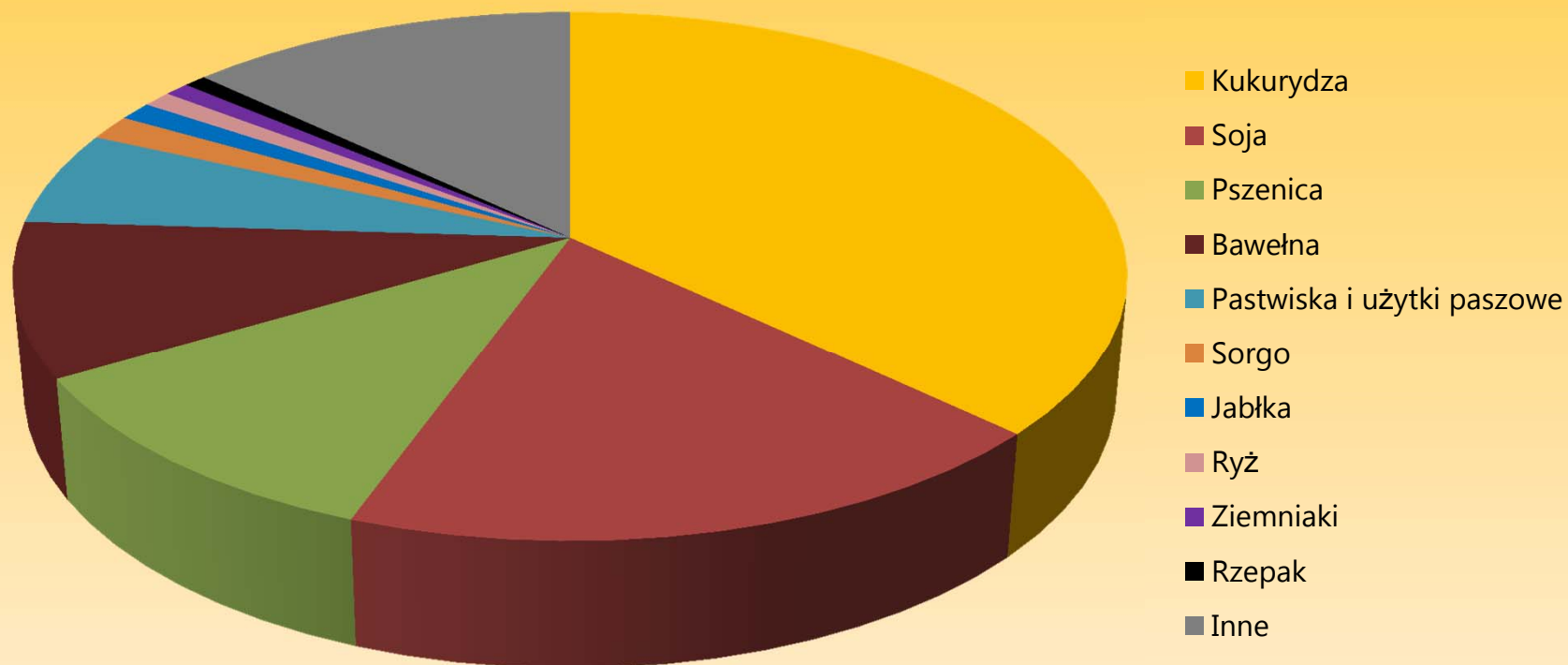
Subsydiowane ubezpieczenia produkcji rolniczej w USA

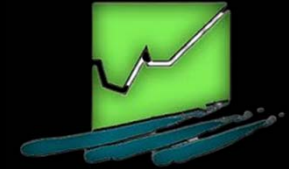
Subsydiowane ubezpieczenia produkcji rolniczej w USA

Udział zebranej składki w podziale na kierunki produkcji rolniczej w roku 2019 [w %]

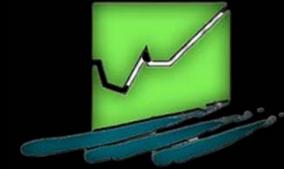

Subsydiowane ubezpieczenia produkcji rolniczej w USA

- Ubezpieczać można całe gospodarstwo bądź dowolnie wydzieloną ilość parceli.
- Każda parcela powinna posiadać historię plonów uzyskiwanych dla różnych kierunków produkcji. To od historycznego poziomu plonów uzależniona jest w przyszłości wypłata odszkodowań.
- Gdy brak historii plonów, korzysta się ze średniego obserwowanego poziomu plonów w regionie. Zakłada się wówczas, że w ostatnich latach jego plony równe były 65% wielkościom średnim dla regionu. Wraz ze wzrostem liczby udokumentowanych lat produkcji rośnie stosunek wysokości plonów przyjmowanych za uzyskane przez producenta w odniesieniu do średniego poziomu w regionie.
- Istotna rola historii średnich plonów w hrabstwie.
- Zdecydowana większość polis oferuje ochronę przed wieloma ryzykami (lista ryzyk jest długa).
- Ponieważ większość nabywanych polis chroni nie tylko przed ryzykiem produkcyjnym ale i przed cenowym, w ramach systemu zbierane są również informacje o cenach. Dotyczy to zarówno cen faktycznie uzyskanych w okresie zbiorów jak i prognozowanych na przyszły rok (na podstawie notowań na różnych giełdach towarowych, w tym zagranicznych)

Revenue Protection

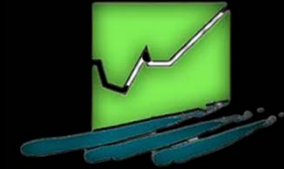

- Dostępna od 2011 r. – jako uproszczona wersja czterech uprzednio odrębnych rodzajów polis
- Odszkodowanie, gdy zrealizowany przychód okaże się niższy od gwarantowanego.
- Gwarantowany przychód określa się jako iloczyn średniego historycznego poziomu plonów i wyższej z cen (prognozowanej w momencie zakupu polisy i faktycznie obserwowanej w okresie zbiorów) oraz wybranego poziomu franszyzy.
- Przykład:
 - PRZYKŁAD 1:
 - Historyczne plony: 4 t/ha; prognozowana cena 800 zł/t; faktyczna cena 600zł/t; franszyza na poziomie 20%
 - Gwarantowany przychód to $4 \cdot 800 \cdot 0,8 = 2560 \text{zł/ha}$; Uzyskany przychód to plony $\cdot 600 \text{zł/t}$ (Plon: 4,27t/ha)
 - PRZYKŁAD 2:
 - Historyczne plony: 4 t/ha; prognozowana cena 600 zł/t; faktyczna cena 800zł/t; franszyza na poziomie 20%
 - Gwarantowany przychód to $4 \cdot 800 \cdot 0,8 = 2560 \text{zł/ha}$ Uzyskany przychód to plony $\cdot 800 \text{zł/t}$ (Plon: 3,2t/ha)
- Możliwy zakup polisy, w którym gwarantowany przychód zależy wyłącznie od ceny prognozowanej, dla tych farmerów, dla których zmiany cen w okresie zbiorów nie są istotne bo produkcja zakontraktowana lub na zużycie pośrednie w gospodarstwie. Niższe prawdopodobieństwo uzyskania odszkodowania ale i niższa cena.

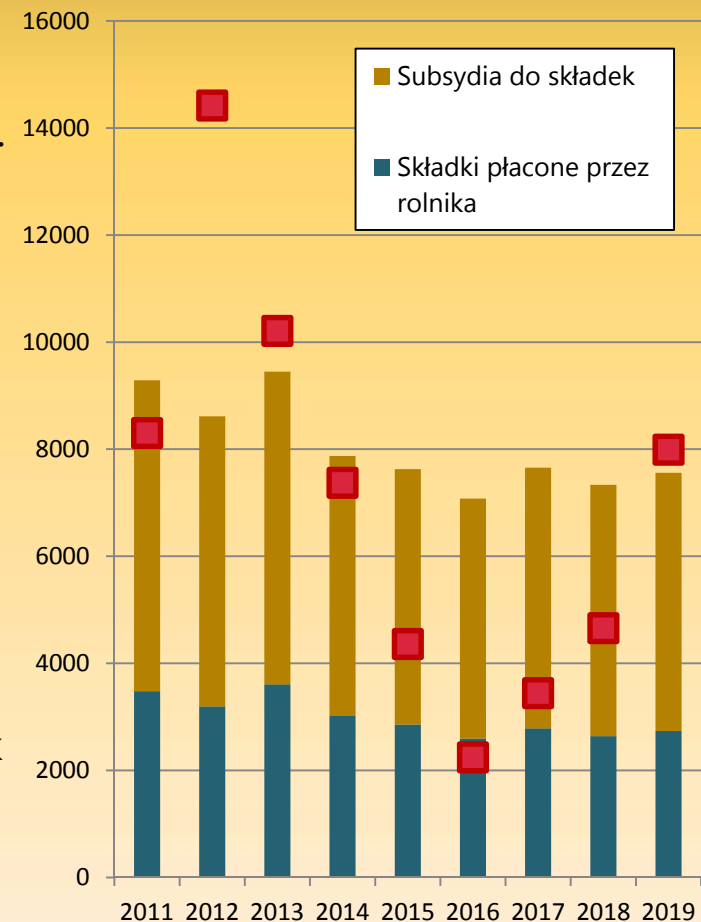
Udział dotacji w składce

	Poziom franszyzy redukcyjnej					
	50%	45-40%	35-30%	25%	20%	15%
Ubezpieczenia pojedynczych parceli	67%	64%	59%	55%	48%	38%
Ubezpieczenia całej farmy	80%	80%	80%	80%	71%	56%

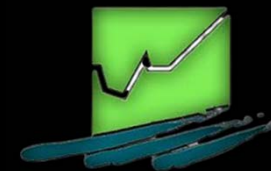
Revenue Protection

- W ramach polisy RP w 2020 roku można było ubezpieczyć produkcję następujących artykułów rolnych: jęczmień, rzepak, kukurydza, fasolę, groch, sorgo, orzeszki ziemne, ryż, soja, słoneczniki, pszenica.
- Od roku 2011, tylko raz wartość wypłaconych odszkodowań była niższa od sum wpłacanych przez rolników na poczet opłaty składki.
- W roku 2012, 2013 i 2019 wartość odszkodowań przekraczała składki płacone przez farmerów powiększone o subsydia.
- istnieje znaczące zróżnicowanie pomiędzy szkodowością określaną dla poszczególnych kierunków produkcji. Wynika to w pewnej mierze z różnic warunków klimatycznych oddziałujących na poszczególne uprawy. Wskazuje jednak również na pewne systemowe niedopasowanie wysokości składek do obserwowanej szkodowości.

Polisy Yield Protection oraz Actual Production History

- Omawiane wspólnie różnią się bowiem, tylko metodyką określania ceny gwarantowanej, co wpływa – nieznacznie – na wysokość odszkodowań.
- Zabezpieczają przed ryzykiem produkcyjnym.
- Odszkodowanie, gdy uzyskane plony okażą się niższe od poziomu gwarantowanego.
- Gwarantowane plony określa się jako iloczyn średniego historycznego poziomu plonów oraz wybranego poziomu franszyzy.
- Podobnie jak w przypadku polis RP poziom subsydiowania uzależniony jest od poziomu wybranej franszyzy redukcyjnej oraz sposobu ubezpieczenia (całe gospodarstwo czy pojedyncze parcele).
- Tak samo jak w przypadku polis RP, ubezpieczenia te mogą być traktowane jako pewna forma wsparcia dochodów rolniczych. Składki płacone przez farmerów są najczęściej niższe niż suma wypłacanych im odszkodowań. Średnio dla całego okresu pomiędzy rokiem 2011 a 2019 wartość wypłaconych odszkodowań była wyższa od składek płaconych przez farmerów o blisko 2,5 raza w przypadku polis APH i blisko trzy razy dla polis YP.

Udział dotacji w składce

	Poziom franszyzy redukcyjnej					
	50%	45-40%	35-30%	25%	20%	15%
Ubezpieczenia pojedynczych parceli	67%	64%	59%	55%	48%	38%
Ubezpieczenie całej farmy	80%	80%	80%	77%	68%	53%

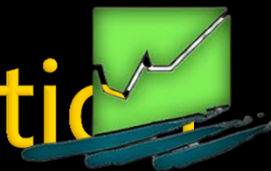
Area Risk Protection Insurance

- Do tej grupy polis zalicza się ubezpieczenia Area Revenue Protection (ARP) oraz Area Yield Protection (AYP).
- Podstawową cechą wyróżniającą ten typ ubezpieczeń jest fakt, że przedmiotem ubezpieczenia nie jest produkcja prowadzona przez poszczególnych producentów rolnych ale średnie wartości przychodów, czy plonów obserwowane w regionie.
- Wypłata odszkodowania ma miejsce nie w przypadku zajścia określonych w polisie zdarzeń u producenta rolnego, lecz w przypadku obniżenia wyników produkcyjnych u szerokiego grona producentów rolnych w danym regionie.
- Polisy ARP - przedmiotem ubezpieczenia jest średni poziom przychodów w regionie. Dla polis AYP z kolei przedmiotem ubezpieczenia jest średni poziom plonów w regionie.
- Ubezpieczenia tego rodzaju mają szereg zalet, które sprawiają, że ochrona ubezpieczeniowa może być dostarczona po znacząco niższej cenie niż w przypadku standardowych umów ubezpieczeniowych. Przede wszystkim nie jest konieczna likwidacja strat w gospodarstwie i jakakolwiek kontrola farmera. Brak więc hazardu moralnego
- Największą słabością – ryzyko bazy.
- Polisy te są przeznaczone dla tych producentów, którzy zaobserwowali, że ich wyniki produkcyjne są mocno skorelowane ze średnimi wynikami w regionie. Atrakcyjne też dla tych farmerów, którzy nie są w stanie wykazać się odpowiednio długą historią własnych wyników produkcyjnych.
- w przypadku polis ARPI wartość odszkodowań sporadycznie tylko przekracza wartości płaconych przez rolników składek. W latach 2014-2019 taka sytuacja miała miejsce tylko dwa razy w przypadku polis AYP i ani razu dla polis ARP. W całym tym okresie wartość odszkodowań wyniosła 57% wartości

	Poziom franszyzy redukcyjnej					is ARP i
	30%	25%	20%	15%	10%	
Polisy ARP	59%	55%	55%	49%	44%	
Polisy AYP	59%	59%	55%	55%	51%	

Whole Farm Revenue Protection

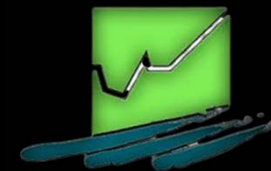

- Nabywając tę polisę producent rolny otrzymuje całościową ochronę ubezpieczeniową dochodów z produkcji rolniczej. Nie dotyczy ona bowiem dochodów z produkcji jednej uprawy, lecz chroni przed spadkiem dochodów z wielu rodzajów upraw.
- Adresowana przede wszystkim do farmerów, którzy prowadzą zdywersyfikowaną produkcję i promuje te farmy, które uzyskują dochody z wytwarzania wielu surowców rolniczych
- Przedmiotem ubezpieczenia jest całkowity przychód uzyskiwany przez producenta rolnego
- Niezbędnym warunkiem wdrożenia tego rodzaju polisy jest przede wszystkim prowadzenie księgowości przez producentów rolnych. W przypadku tej polisy, prowadzenie księgowości jest w jeszcze większym stopniu potrzebne, niż w przypadku wielu innych polis. Każdy producent nabywający tę polisę, musi przedstawić swoje zeznania podatkowe.
- Ubezpieczenie to nie jest dostępne dla farm, których historyczny poziom dochodów przekroczył ustalony w regulacjach próg. Jest on zależny od poziomu wybranej franszyzy redukcyjnej. Dla franszyzy 15%, próg ten wynosił w 2020 10 milionów USD. Dla najniższego poziomu ochrony, próg ten wynosił 17 milionów USD.
- Polisa ta dostępna jest od roku 2015. Pomimo bardzo wysokiego poziomu jej subsydiowania, w pierwszym roku nabyło ją około 1000 producentów rolnych, a w kolejnych latach lista nabytych polis oscylowała w granicach 2500. Stanowi to około promila wszystkich sprzedanych polis w ramach systemu FCIP.
- Średnio w latach 2015-2019 ponad 71% wartości zebranej składki przynadalo na subswdia.

Udział dotacji w składce

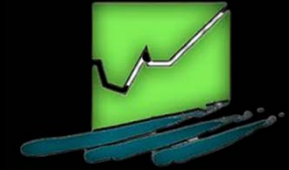
Wysokość franszyzy redukcyjnej	50%	45%	40%	35%	30%	25%	20%	15%
1 sprzedawany surowiec	67%	64%	64%	59%	59%	55%	brak	brak
2 sprzedawane surowce	80%	80%	80%	80%	80%	80%	brak	brak
3 i więcej surowców	80%	80%	80%	80%	80%	80%	71%	56%

Rainfall Index

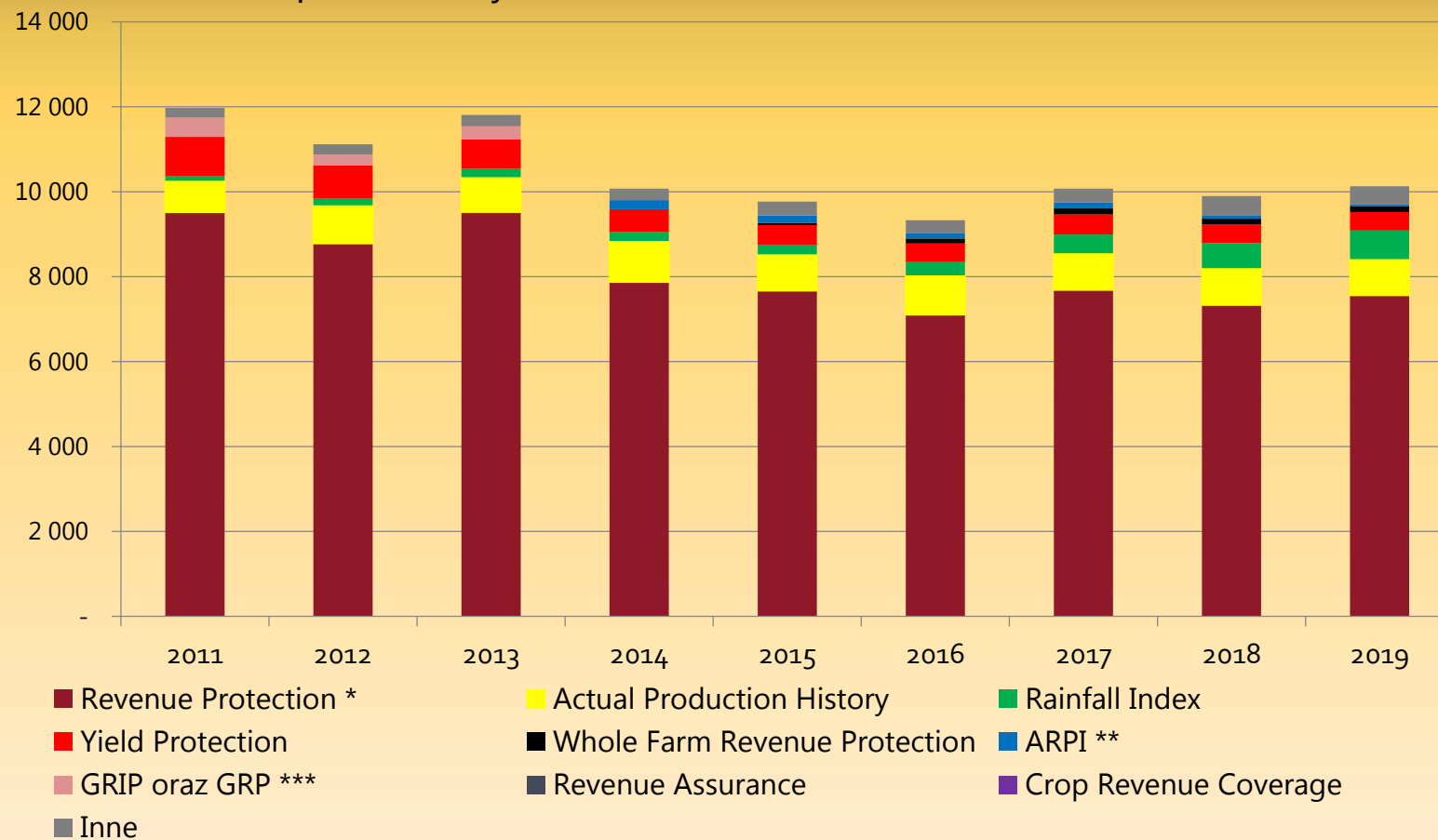

- Do tej grupy polis zalicza się przede wszystkim ubezpieczenia Annual Forage.
- Kierowane do rolników, którzy prowadzą produkcję zwierzęcą w oparciu o wyprodukowane we własnym zakresie pasze i użytki zielone
- Program ten bazuje na informacjach o ilościach opadów gromadzone przez Krajową Administrację ds. Oceanów i Atmosfery (National Oceanic and Atmospheric Administration – NOAA) w celu określenia ewentualnych niedoborów wody na użytkach rolnych przeznaczonych do produkcji roślin paszowych, w tym w oparciu o oziminy. Porównując aktualne danych o opadach (Rainfall Index) ze średnimi wieloletnimi dla danego obszaru w poszczególnych miesiącach określa się potencjalne straty w produkcji pasz i wysokość odszkodowania dla rolnika.
- Producent decyduje o poziomie zabezpieczenia uzupełniającego w zakresie od 40 do 90% przeciętnej historycznej sumie opadów, współczynnika produktywności użytków do poziomu 150% przeciętnych dla regionu oraz wskazuje na miesiące podlegające ochronie i ich wagę w całkowitej ochronie.
- Zalety ubezpieczeń indeksowych i wady związane z korelacją wartości indeksu i faktycznie ponoszonych strat.
- Zastosowanie także w ubezpieczeniach produkcji pszczelarskiej. Program Apiculture podobnie umożliwia rolnikom ubezpieczenie od strat w produkcji pszczelarskiej w warunkach ubytków w roślinach pszczelarskich.
- Hodowcy pszczoł decydują o poziomie produkcji podlegającej ubezpieczeniu (do 90% produkcji), miesiącach objętych ochroną, ilości rojów które chcą ubezpieczać oraz współczynnika produktywności odpowiadającego wielkości uzyskiwanej produkcji miodu w relacji do średniej pięcioletniej w regionie.
- W roku 2019 w programem zostało objętych blisko 1,6 miliona rojów (około połowa rojów zarejestrowanych w USA) przy składkach wynoszących 49,4 mln USD dofinansowanymi w wysokości 25,4 mln USD.

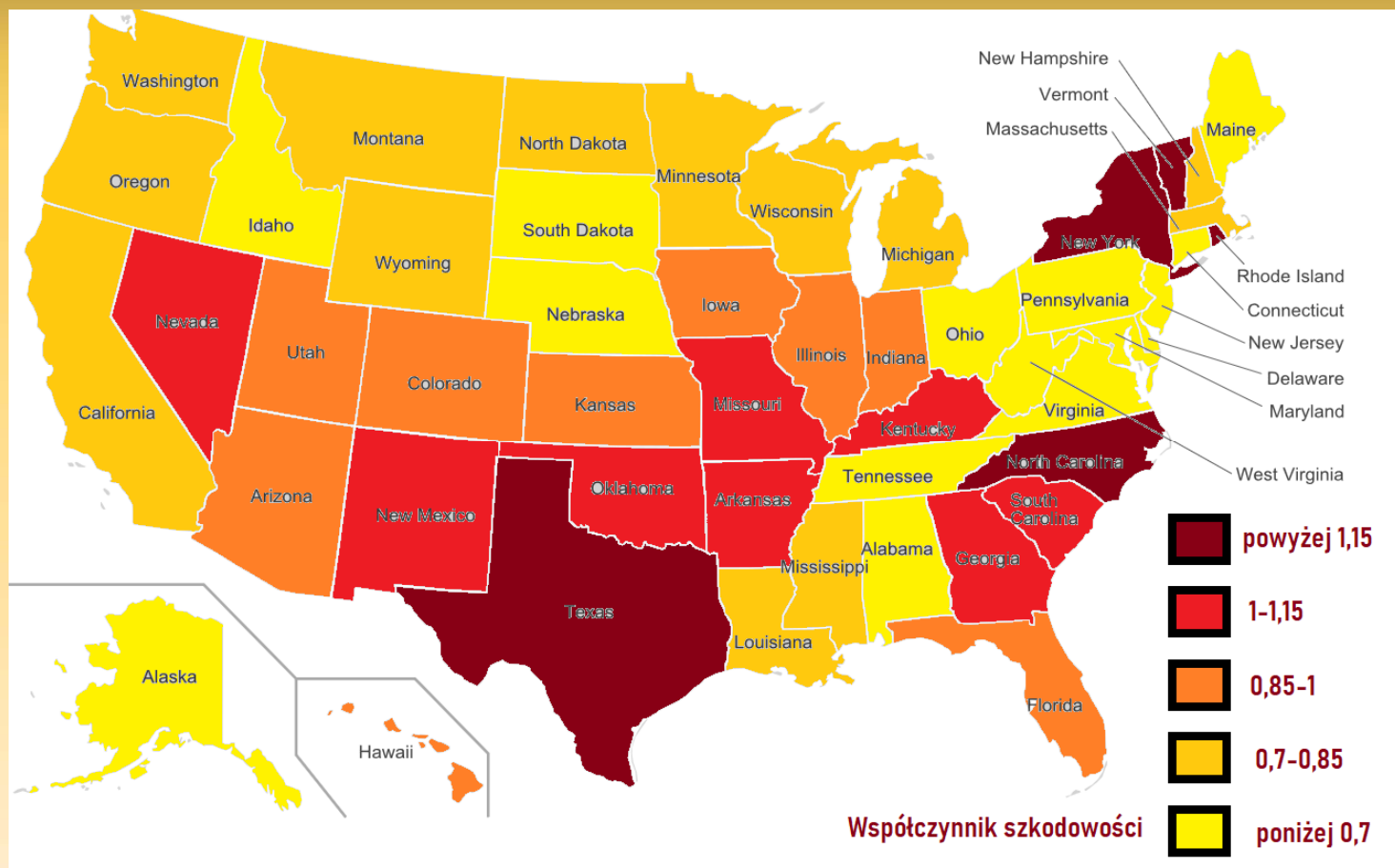
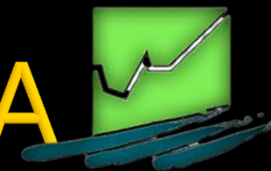
Subsydiowane ubezpieczenia produkcji rolniczej w USA

Wartość zebranej składki z podziałem na typy polis ubezpieczeniowych w latach 2011-2019 [w milionach USD]

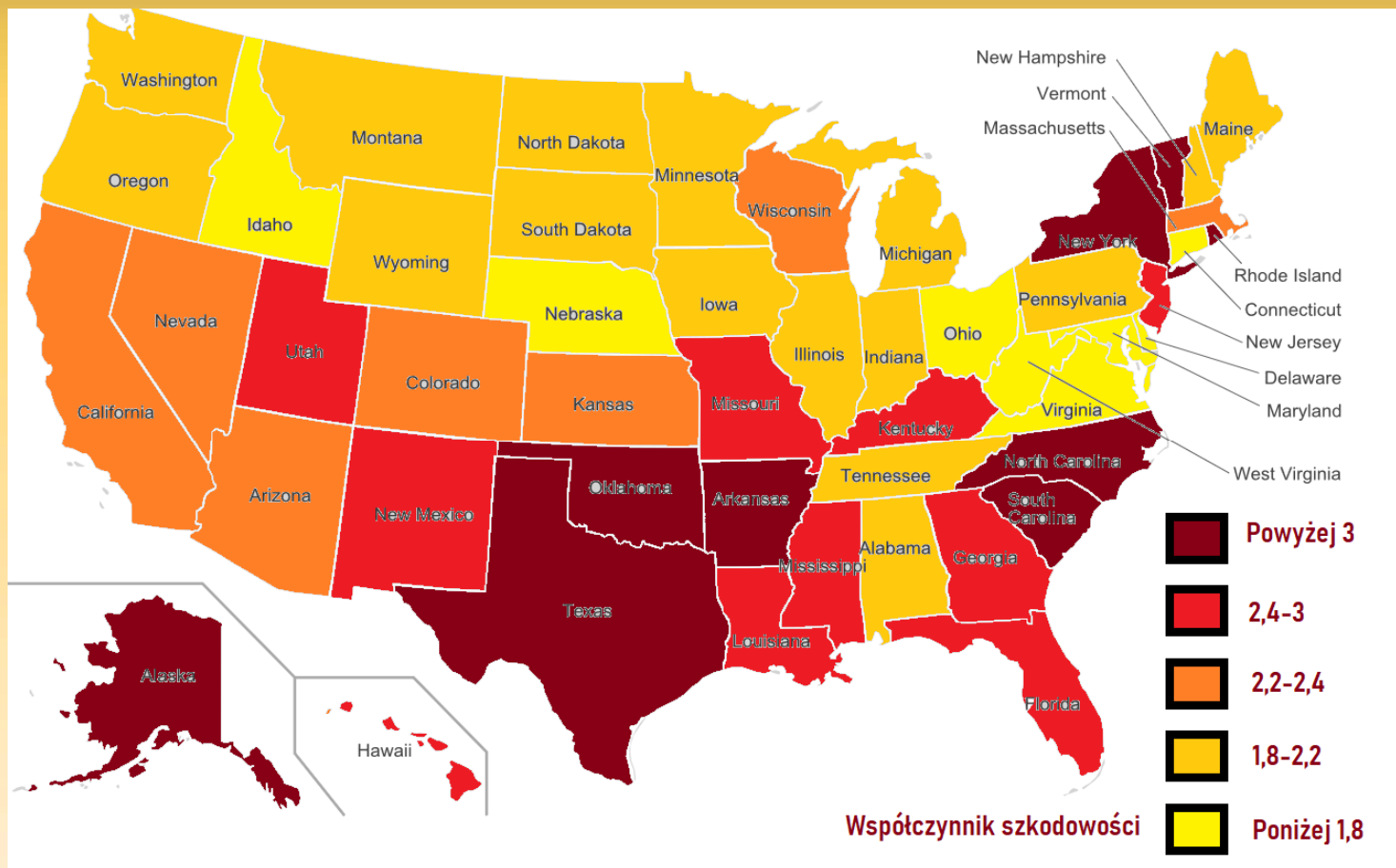
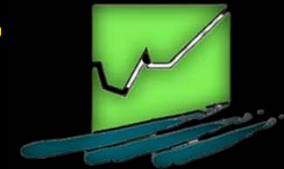
Wskaźnik szkodowości - USA

Rhode Island – 1,27
Texas – 1,22
Karolina
Północna – 1,16

Maryland – 0,44
Wirginia
Zachodnia – 0,47
Alabama – 0,59

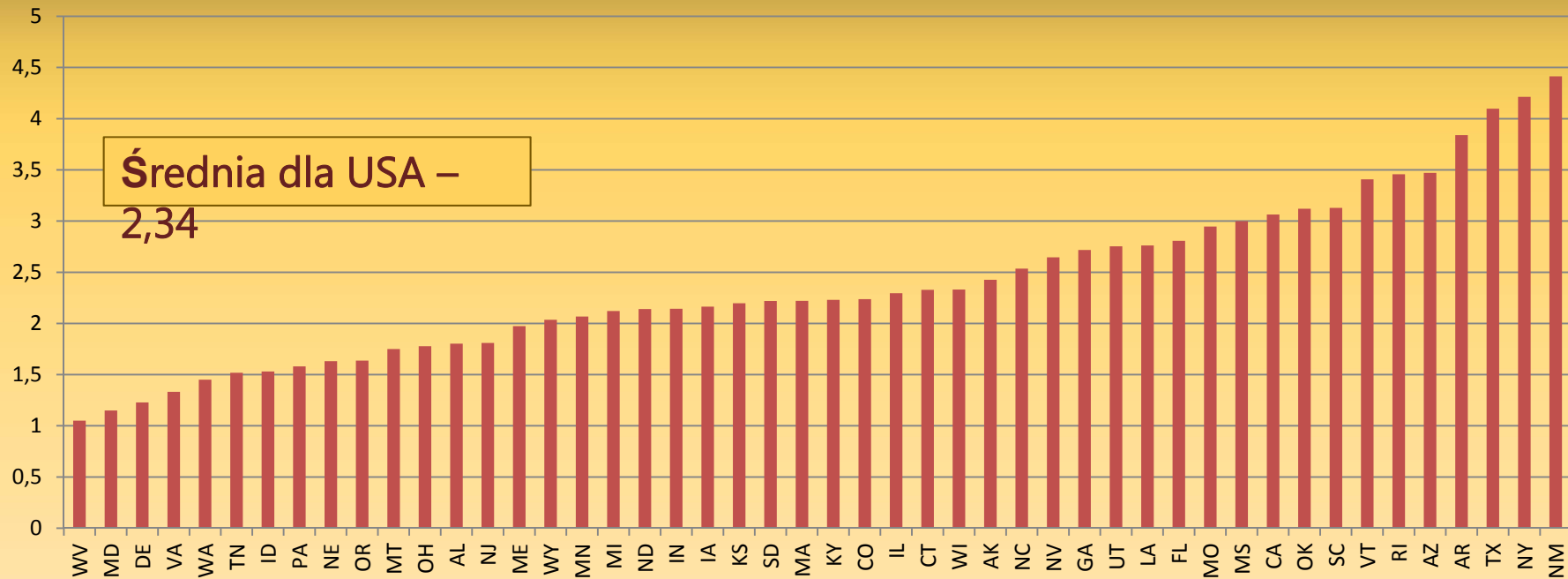
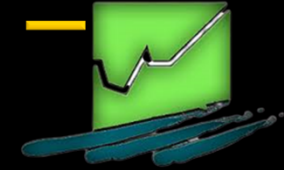
Realny Wskaźnik szkodowości - USA

Rhode Island – 4,39
Arkansas – 4
Alaska – 3,78
Texas – 3,71

Maryland – 1,2
Wirginia
Zachodnia – 1,38
Connecticut – 1,54
Idaho – 1,56

Realny Wskaźnik szkodowości – RP

Średnia dla USA –
2,34

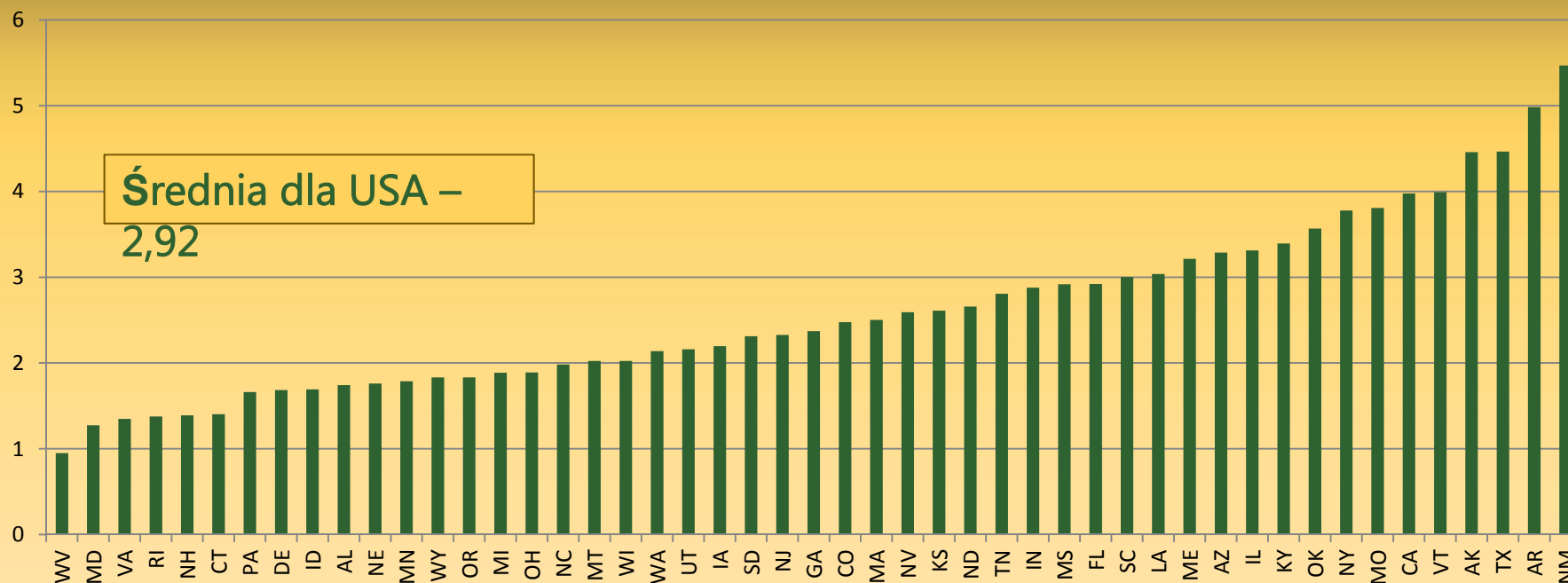
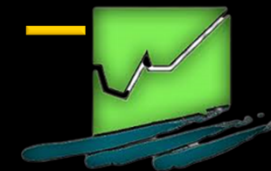
Nowy Meksyk – 4,41
3,47

Nowy Jork – 4,21
Teksas – 4,10
Arkansas – 3,84

Arizona –

Rhode Island – 3,46
Vermont – 3,41
Karolina Południowa – 3,13

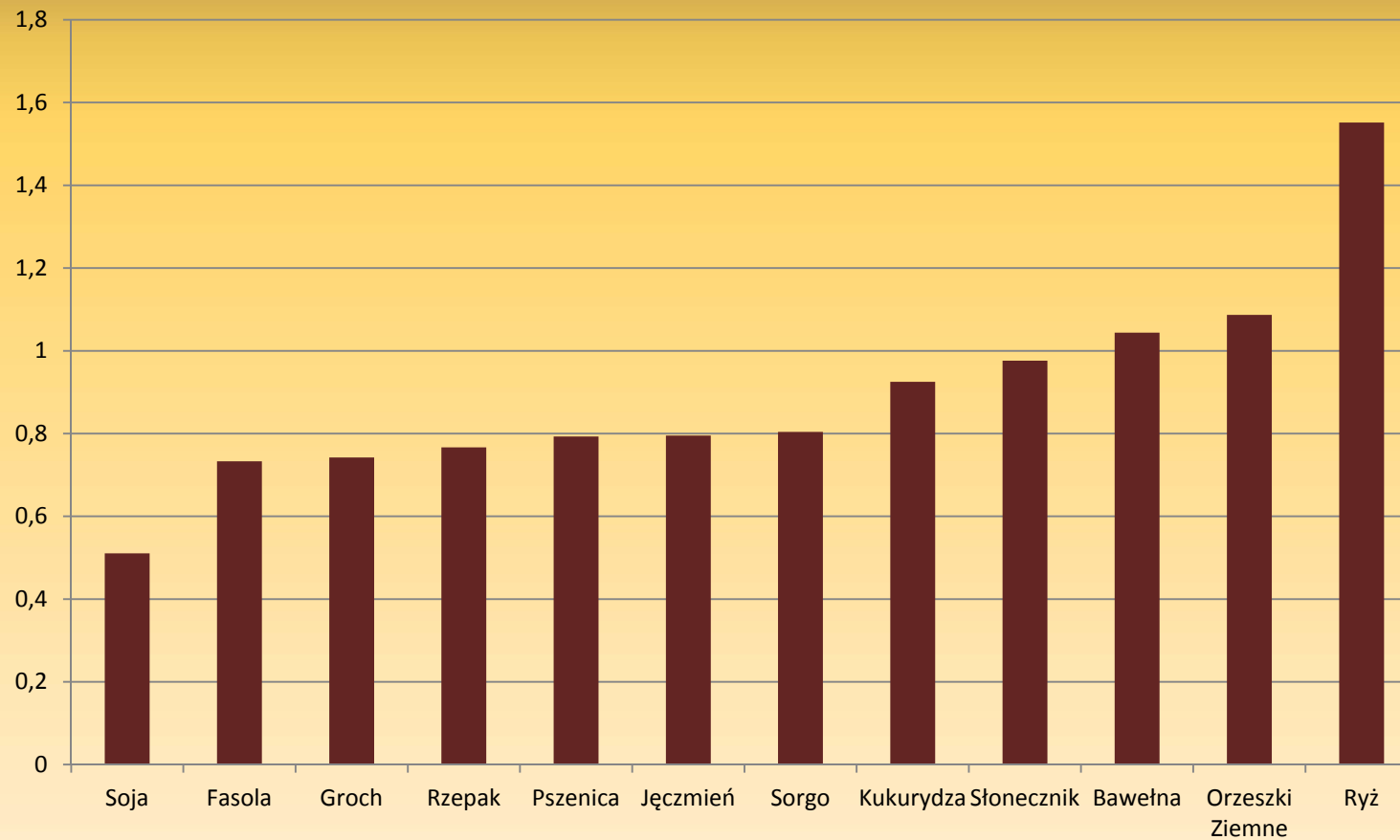
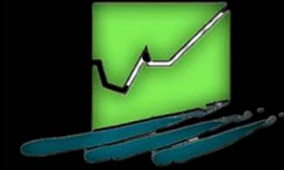
Realny Wskaźnik szkodowości – YP

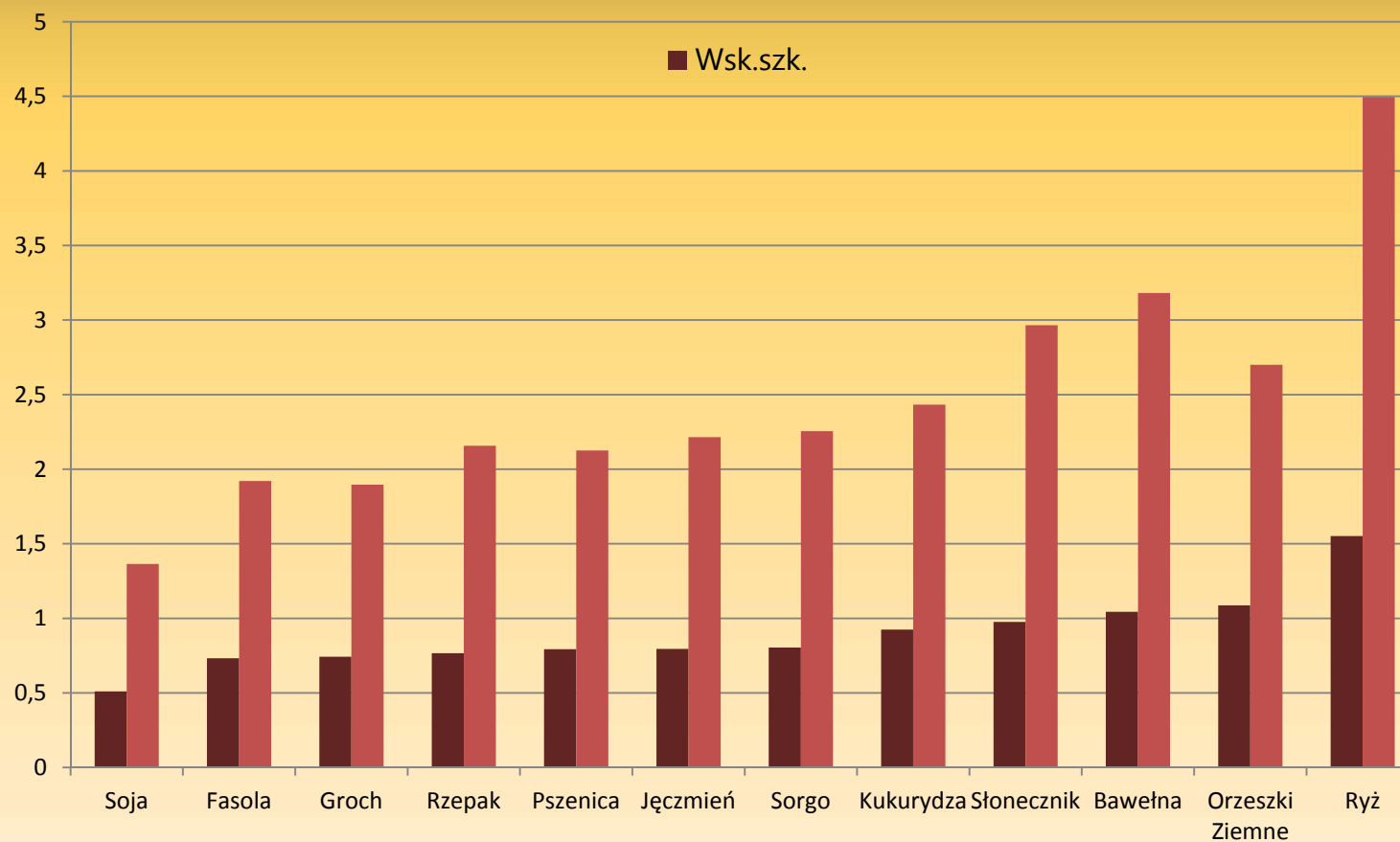
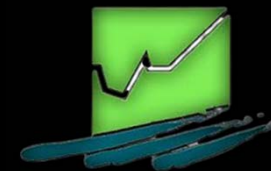
Nowy Meksyk – 5,47
Arkansas – 4,98
Teksas – 4,46
Alaska – 4,46

Vermont – 3,99
Kalifornia – 3,97
Missouri – 3,80
Nowy Jork – 3,78

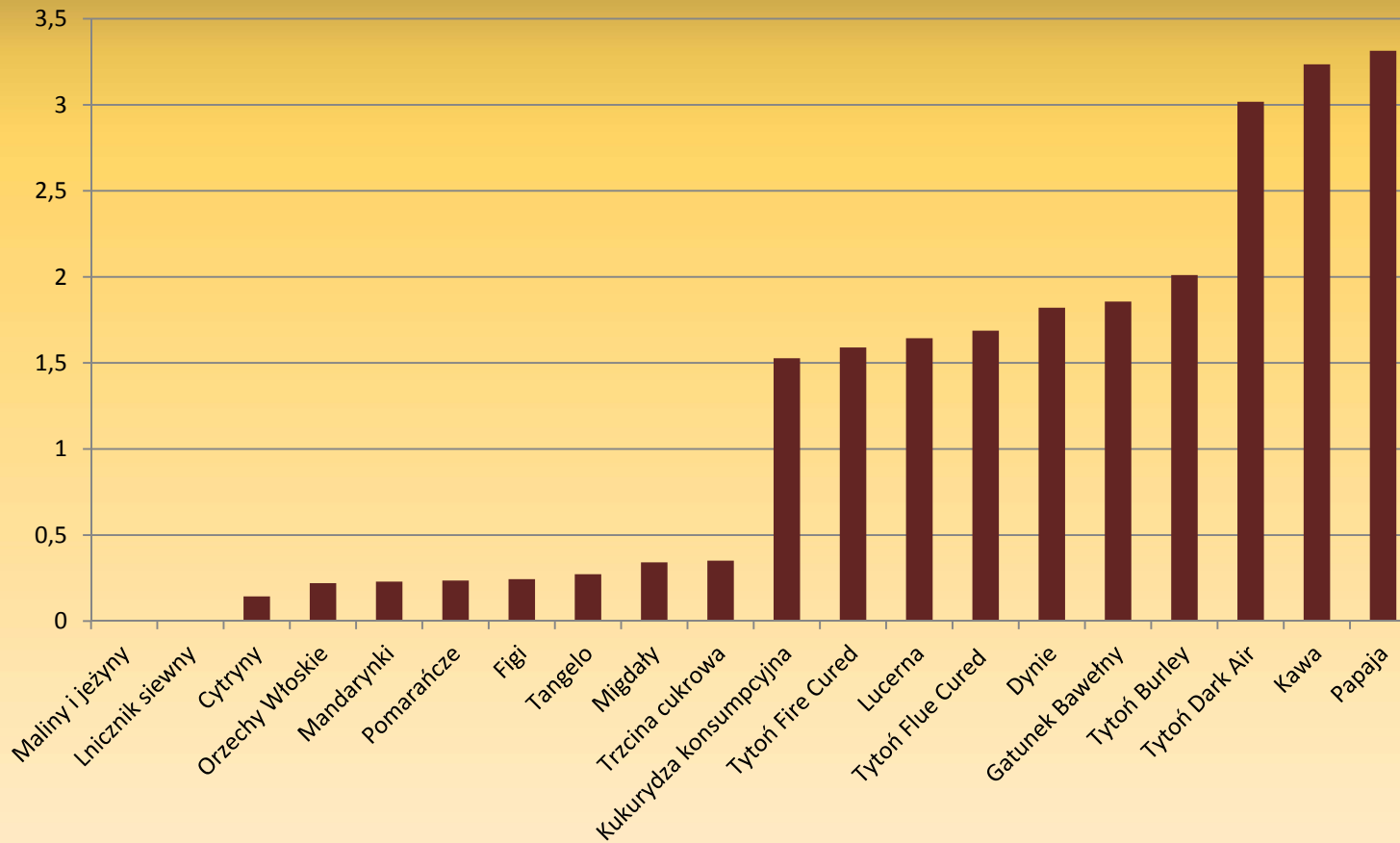
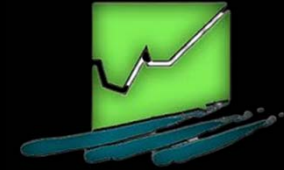
Wskaźnik szkodowości –RP

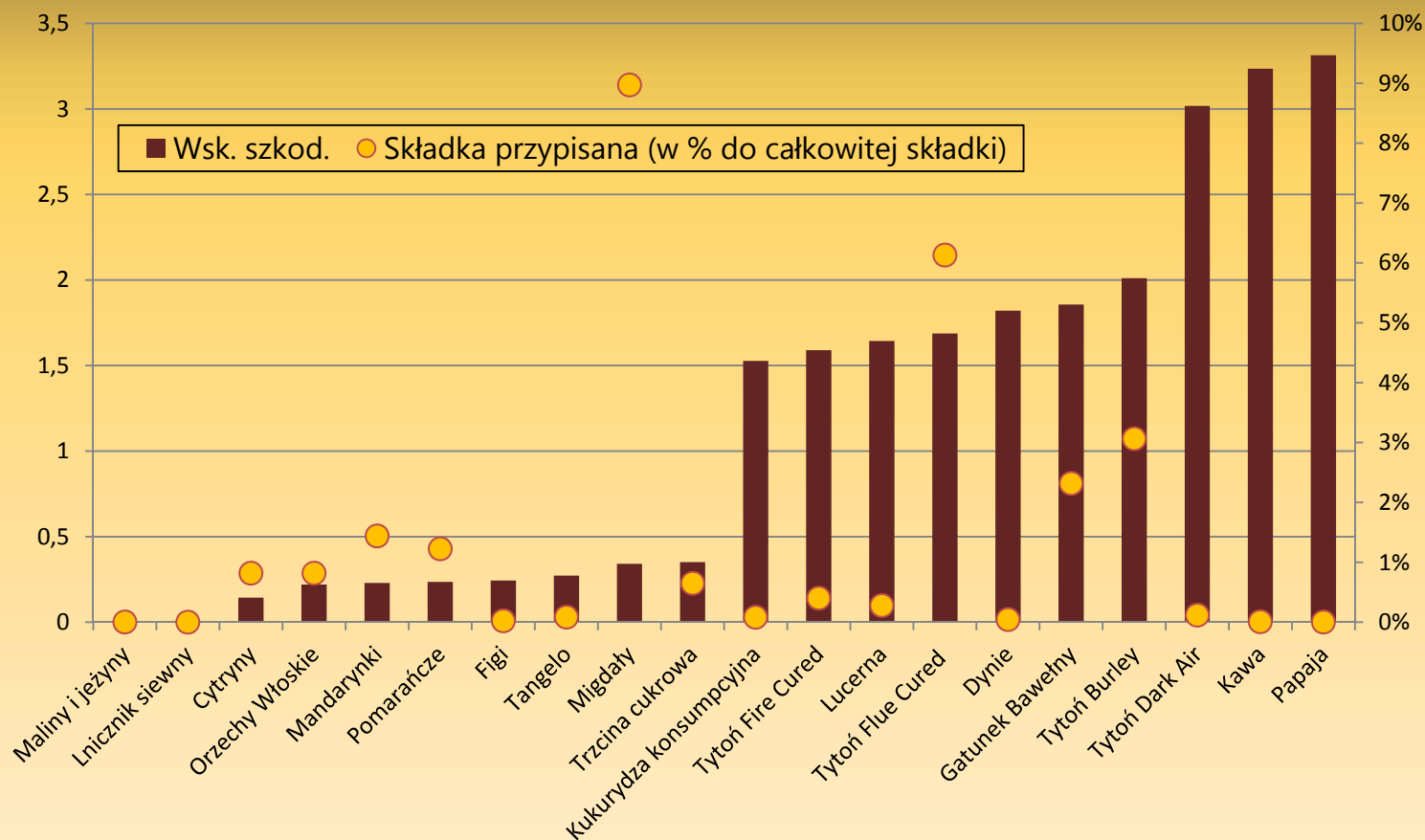
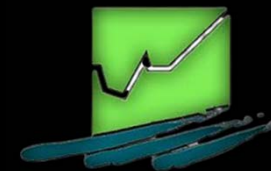
Wskaźniki szkodowości – RP

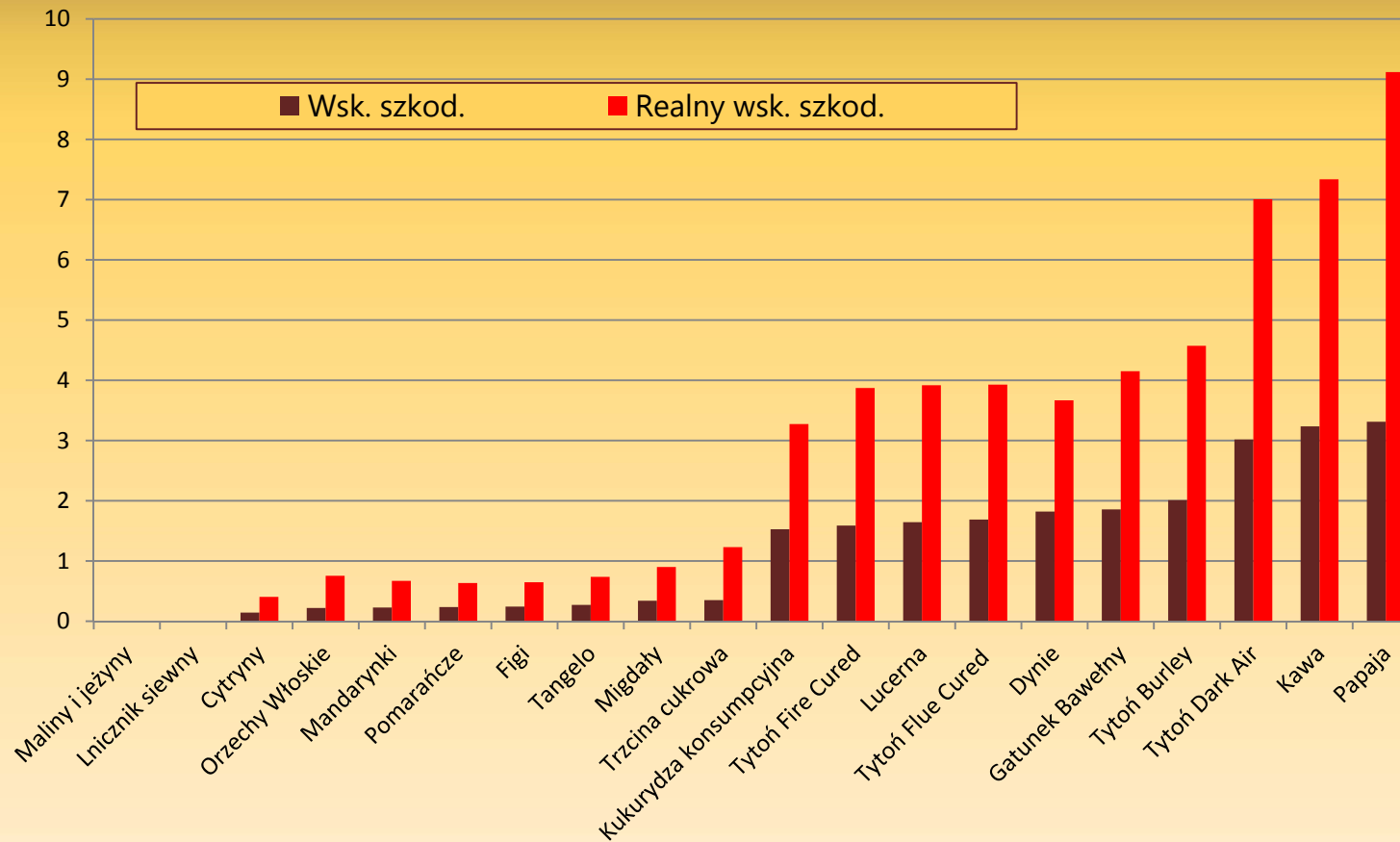
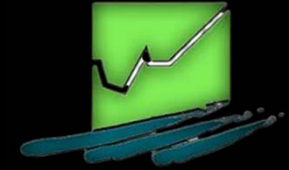
Wskaźnik szkodowości –APH

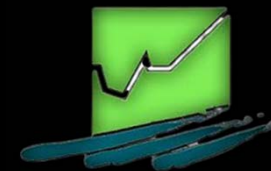
Wskaźnik szkodowości –APH

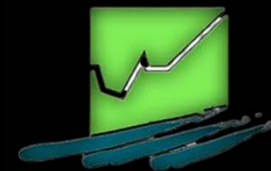
Realny wskaźnik szkodowości – APH

Wnioski

- Nie ma możliwości utworzenia powszechnie stosowanych ubezpieczeń produkcji rolniczej na zasadach wolnorynkowych
- Im wyższy stopień wsparcia, tym szersza skala korzystania z ubezpieczeń przez producentów rolnych
- Należy liczyć się ze wzmożonym transferem środków do tych regionów i kierunków produkcji, które cechują się większą zmiennością wyników produkcyjnych.
- Tworzenie systemu ubezpieczeniowego wymaga prowadzenia historii uzyskanych plonów i/lub przychodów na poziomie gospodarstwa
- Coraz większą popularnością będą się cieszyły ubezpieczenia indeksowe wykorzystujące najnowsze technologie obserwacji pogody i zmian wegetacji roślin

Dziękuję za uwagę